

«brūhi, deva: kim ekākī tyakta-kausuma-kārmukha
 «ito bhramasi? sā kutra Ratih saharī tava?» 13
 tac cṛutvā, tau sa Vatsēṣa-suto viprāv abhāshata:
 «na 'haṃ Kāmo, manushyo 'haṃ; naśtā satyaṃ tu me ratih.» 14
 ity uktvā 'ākhyāta-vrittāntas, tau viprau. prīṣṭavān nṛipaḥ:
 «kau yuvāṃ? kīdṛiṇī ca 'eṣhā kathā 'atra yuvayor?» iti. 15
 tatas taylor vipra-yūnor ekas taṃ vinato 'bravit:
 «rājan, bhavādṛiṇāṃ agre rahasyaṃ katham ucyate? 16
 «tathāpy ājñānurodhāt te kathayāmi, niṣamyatām: —

Asti Ābhāvātī nāma Kāliṅga-vishaye purī, 17
 Kalinā na praviśtā yā, na spṛiṣtā pāpakarmabhiḥ,
 na dṛiṣtā para-rāṣṭreṇa, dhātrā śṛiṣṭāiva tādṛiṇī. 18
 tasyāṃ Yaçaskaro nāma vidvān ādhyo bahu-kratuḥ
 brāhmaṇo 'bhūt, abhūt tasya sad-patnī Mekhalā 'iti ca. 19
 taylor eko 'haṃ utpannaḥ suto vayasi madhyame,
 vardhitaḥ ca 'upanītaḥ ca tābhyāṃ asmi tataḥ kramāt. 20

tataḥ paṭhaty adhyayanam bāle mayy, atidustaram
 tatra 'avṛiṣṭi-kṛitaṃ deḥ durbhikṣam udapadyata. 21
 tena tāto 'mbayā sākāṃ mām ādāya tato gataḥ
 Viçālaṃ nāma nagariṃ sadhanaḥ saparicchadaḥ. 22
 tasyāṃ Lakṣmī-Sarasvatyor vasator mukta-vairayoḥ,
 tāto mitreṇa baṇijā datta-vāsaḥ sthitiṃ vyadhāt. 23
 ahaṃ ca vidyādhigamaṃ kurvāṇo guru-veçmani
 tatra 'avasāṃ śavayasāṃ madhye sabrahmacāriṇām. 24

ekaḥ ca teshu me mitram abhūt kṣatra-kumārakaḥ
 guṇī Vijayasenākhyo mahādhyā-kṣatriyātmajaḥ. 25
 ekadā 'asmad-upādhyāya-grihaṃ mitrasya tasya me
 svasā kumārī Madirāvātī nāma saha 'āgamat, 26
 vasyā vadana-lāvanya-çeṣheṇa himadīdhiteḥ
 jana-netrāmṛitaṃ jāne bimbaṃ dhātrā vinirmitam; 27
 jagat-sam̐mohanam shashṭham astraṃ, ālokya tad-vapuḥ,
 pañcasv anyeshu bāṇeshu manye mandādarāḥ Smaraḥ. 28
 tāṃ dṛiṣṭvā suhṛidas tasmāc cṛuta-nāmānuvayāṃ, ahaṃ
 Smarājñā-vivaço 'bhūvaṃ sadyas tanmaya-mānasaḥ. 29
 paçyantī sāpi mām tiryak snigdha-mugdhena cakshushā,
 bruvāṇā 'āṅkuritaṃ prema pulakena kapalayor, 30
 kṛidā-nibhāc ciraṃ sthivā, kathamcit sva-grihān agāt,
 kshipantī valitāpāṅgī prīti-dūtīm dṛiṇāṃ mayi. 31

tatas tad-virahārto 'haṃ grihaṃ gatvā, nipatya ca
 sthale matsya iva 'akārsham udvartana-nivartane. 32
 «lāvanyāmṛita-sarvasva-nidhānam yat prajāpateḥ,
 «api bhūyo 'pi tat tasyāḥ paçyeyam ahaṃ ānanam? 33
 «dhanyaḥ sakhijano, yaṃ sā tena smerēṇa paçyati
 «cakshushā, 'anena ca mukhena 'ālapaty aniyantaṃ!» 34
 ity-ādi cintayan kṛicchrād ahorātraṃ vyatītya tam,
 tad upādhyāya-sadanam dvitīye 'hany ahaṃ gataḥ. 35